

HET BESTE NIEUWS UIT BRABANTPARK EN HEUSDENHOUT

Laatste
editie?!

Pagina 24

Wonen in...

Timo en Yuki

Pagina 12

Biesbosch uitje
Link700

pagina 4

Kermis in
Heusdenhout

pagina 8

Van zaadje tot
Bloem

pagina 14

En verder: Vrijwilligerswerk, Cybercrime, Heusdenhout Historie, Vogelparadijs, Stopt het wijkblad?

VOORWOORD

Daar ligt 'ie weer, het wijkblad, mijn wijkblad, ons wijkblad... althans dat hoop ik. Een oorlog rijker en een snikhete zomer zijn we inmiddels verder en hoewel door persoonlijke omstandigheden iets later is 'ie er dan eindelijk een extra dikke uitgave van Brabantpark & Heusdenhout Nieuws.

Met daarin weer volop verhalen over jonge nieuwe bewoners, mensen die al hun hele lange leven in de wijk wonen, over vogels die dankbaar gebruik maken van al dat groen, kinderen die zich door de mooie visie van een gedreven ondernemer al jong bewust worden van de eindigheid van onze planeet en meer.

Dat schrijf ik aan u als trouwe lezer te midden van een gebied zo groot als het Bredase centrum van singel tot singel. Waar je je achter zes kilometer omheining af kan sluiten van de wereld, van oorlog en stikstofproblematiek; waar rozen niet bespoten hoeven te worden en zelfs de regen de schoonheid van de dag niet kan bederven. Een plek die mijn volle aandacht nodig heeft en waar ik me ondanks het harde bestaan intens gelukkig voel. Het is ook daarom dat ik me voor de 38e en laatste keer tot u richt en u heel veel leesplezier toewens.

Hoe het nu verder moet met het blad? Dat leest u op pagina 24

Hartelijke groet vanuit Spoleto, Italië,

Leon Colbers
Hoofdredacteur

KORT NIEUWS

Vuilnisbelt aan de Lage Kant

Een aantal jaren geleden hebben we er al eens aandacht aan besteed...vuil in de wijk. Eén van de actieve bewoners Yvonne, die aan de Lage Kant woont is regelmatig in de weer om vuil te prikken. Maar dat heeft niet zoveel zin als de gemeente te kleine bakken plaatst op plekken waar onder andere jongeren samen komen om te 'chillen'. Helaas heeft de gemeente nog geen gehoor gegeven aan haar herhaaldelijke verzoek om een grotere gesloten vuilnisbak te plaatsen. Mocht u hier een oplossing in kunnen bieden? Laat het dan weten via info@breda-oost.nl. En voor wie hier recreëert, neem als de vuilnisbak vol is je afval gewoon mee naar huis!

Sinterklaas in 't Houwke

Op zondag 27 november 2021 vanaf 14.00 uur komt sinterklaas naar 't Houwke om alle kinderen van 2 t/m 8 jaar een handje te geven. Inschrijven kan bij de ROHA-shop, de kosten bedragen 4 euro per kind.

Vragen: pientzaken@gmail.com
Groeten van Cindy, Irma en Tineke (ROHA-shop)

Vrijwilligerswerk in de wijk

Lijkt het je leuk om je in te zetten voor het welzijn van wijkbewoners? Dat kan! Ons team van vrijwilligers is op zoek naar versterking in ons Grand Café en bij activiteiten zoals Bingo. Tevens zoeken we een collega voor onze administratie/boekhouding en secretariële werkzaamheden. Heb je zelf leuke ideeën? Kom er gerust mee.

Bezoekers maken graag gebruik van verschillende activiteiten en het Grand Café. Om deze activiteiten tot een succes te maken zoeken we naar Gastheer/vrouw en of echtpaar die het leuk vinden gasten te ontvangen en een praatje te maken, een spelletje te spelen en een drankje en en/of lunch uit te serveren. Kortom: gastvrijheid en gezelligheid bieden en samen met de gasten een paar mooie uurtjes beleven.

Je bent enthousiast, het zit in je om samen met anderen iets te doen voor een ander te willen doen en je voelt aan wanneer iemand hulp nodig heeft.

Je werkt samen met anderen voor vooral ouderen uit de wijk. Je betekent veel voor ze. Je krijgt er dankbaarheid voor terug en je hebt een zinvolle dagbesteding waarin je nieuwe sociale contacten opdoet.

Werktijden zijn in overleg af te spreken.

Er is veel te doen in Centrum 't Houwke. Centrum 't Houwke is voor bewoners van Heusdenhout en Brabantpark een goede keuze. Er zijn activiteiten als Bingo, rikken, bridge, canasta, biljarten, conversatie Spaans en Italiaans, mandala tekenen, en hobbyclub, Muziekactiviteiten op zondag, wandelclubs, diverse beweegactiviteiten o.l.v. docent zoals, Thai Chi Chi Kung, Dansfit en gymnastiek.

WIJ verbindt mensen die hulp zoeken en hulp bieden. Delen, co-creëren, is onze kracht. Passie, aandacht en respect zijn onze waarden.

Interesse voor dit werk?

Bel of mail naar Gonda Poppelaars, medewerker van WIJ. Bereikbaar op gondapoppelaars@begintbijjou.nl of telefoonnummer 't Houwke (076) 587 29 24

ZONNEPANELEN DE ENERGIE VOOR MORGEN

Investeer in duurzaamheid
076 - 58 79 002

Investeren in zonnepanelen is investeren in duurzaamheid. U bespaart niet alleen fors op uw energierekening, zonnepanelen zijn ook nog eens goed voor het milieu. Wij helpen uw wereld groener te maken. Omdat wij overtuigd zijn dat het moet en omdat we weten dat het kan. Een zonnepaneel is een goed product dat geld bespaart en zekerheid geeft.

coro
ZONNEPANELEN

Nikkelstraat 20 - 4823 AB Breda - Tel. +31(0)76-5879002
info@coro-zonnepanelen.nl

ECOLOGISCH - ECONOMISCH
www.coro-zonnepanelen.nl

RALPH
VAN WINGERDEN

UW MAKELAAR IN
BRABANTPARK EN
HEUSENDHOUT

Content+
makelaars met meerwaarde

085-2220901 · info@contentplus.nl
Verlengde Poolseweg 18 te Breda

EEN DAGJE BIESBOSCH MET LINK700

Door Ricky Zager

Link700 brengt in Breda-Oost al ruim negen jaar ondernemers, maatschappelijke organisaties en bewoners bij elkaar. Etentjes, netwerkborrels, BHV-trainingen, themabijeenkomsten met interessante sprekers en een volleybaltoernooi zijn enkele activiteiten die door dit ondernemersplatform zijn georganiseerd. En dit magazine, verspreid in Brabantpark en Heusdenhout, wordt met steun van Link700 uitgegeven.

De afgelopen twee jaar kon het jaarlijkse uitje noodgedwongen niet doorgaan, maar wat in het vat zit verzuurt niet.

Op 10 juni jongstleden konden de bootjes eindelijk uitvaren in De Biesbosch. De weergoden waren de deelnemers goed gezind: droog, lekker temperatuurtje en af en toe wat zon.

Link700-lid Johan, tevens Biesbosch-gids, had twee bootjes geregeld en leidde het gezelschap door allerlei prachtige kleine kreekjes. Onderweg wist hij veel te vertellen over het natuurschoon, maakte iedereen opmerkzaam op allerlei vogels en kon alle bever-glijbanen en omgeknaagde bomen aanwijzen. De zeearend en visarend lieten zich niet zien, maar hun nesten kon je niet missen.

Bij een uitje horen natuurlijk een hapje en een drankje dus halverwege werd aangelegd bij een diep in het groen verscholen oude vriendwerkershut voor een picknick. Heerlijk eten, gezellige verhalen en veel gelach. Daarna weer verder met de bootjes. Onderweg nog even uitstappen om een spaarbekken te bekijken. Heel indrukwekkend om deze drinkwatervoorraad voor Zuidwest Nederland te zien. Nog even tijd voor een borrel in de boot voordat de ondernemers op de haven aankoersten.

Leon, de oprichter en lang kartrekker van Link700, is onlangs met zijn man Peter naar Italië geëmigreerd. Alle reden dus om hem nog even in het zonnetje te zetten, onder andere met een mooie picknickmand gevuld met allerlei lekkernijen en prachtige boeken. Een klein gebaar van dank voor alles wat hij de afgelopen negen jaar voor Breda –Oost heeft betekend. Al met al een zeer geslaagde dag.

Leon blijft zich nog even vanuit Italië inzetten voor ons magazine. Desondanks kan het magazine Brabantpark en Heusdenhout Nieuws extra versterking goed gebruiken. Neem daarvoor contact op via info@breda-oost.nl.

En voor Leon: dank je wel voor alles en veel geluk samen met Peter op jullie Borgo Raischio!
www.raischio.it

▲ Een laaste borrel weer aan de vaste wal

▲ Heerlijk genieten van het mooie weer op het water.

DE LEUKSTE
KINDER
BRILLEN

BRILMODE
**ROB
BOON**

BREDA - Brabantplein 3
Tel: 076 - 514 99 42
info@brilmoderobboon.nl
www.brilmoderobboon.nl

NIEUWS VAN WIJKRAAD HEUSDENHOUT

UPDATE

Korte terugblik

Enige tijd geleden heeft de wijkraad aangegeven te moeten stoppen met wegens gebrek aan mensen in het bestuur.

Dat heeft reacties opgeleverd, wijkbewoners hechten waarde aan een wijkraad in de wijk. Dat is mooi, maar natuurlijk zijn er wel mensen nodig die zich dan ook actief in willen zetten. Resultaat is nu dat er een bestuur van 3 personen is. De nieuwe mensen zijn 40-plussers en zeer betrokken wijkbewoners. Tegelijkertijd geeft dit ook een stuk verjonging in het bestuur en een meer eigentijdse kijk op allerlei zaken. De samenstelling en bestuurlijke taakverdeling is als volgt:

Voorzitter, Rien Brans;
Secretaris, Toine Visker;
Penningmeester, Nathan Jansen.

Aansluitend kunnen nu ook werkgroepen worden gefaciliteerd door de wijkraad. Hiermee ontstaat er meer structuur en daar is zeker behoefte aan.

Wijk enquête

Het is al algemeen bekend dat de wijk enquête veel respons, ideeën en meningen heeft gegeven. Dit levert een aantal kernthema's op. De wijkraad pakt de volgende kernthema's concreet op en heeft hier een themaeigenaar aan gekoppeld:

1. Hart van Heusdenhout. (Toine Visker)
2. Wonen en leefbaarheid, tezamen met het later besproken punt 4 veiligheid en verkeer (Rien Brans, ondersteuning door Toine Visker, Nathan Jansen)
3. Junior / Jeugdtraad Heusdenhout (Nathan Jansen)
4. Veiligheid en verkeer n.a.v. de uitgesproken zorg over de specifieke situaties op de Heerbaan tussen de rotonde richting het oude Amrath hotel. (Rien Brans)

Werkgroep Hart van Heusdenhout

Deze werkgroep is al actief en richt zich op de aanpak van het voorplein "Winkelcentrum Bisschopshoeve". Hiervoor zijn ideeën en wensen ingebracht binnen de werkgroep.

We naderen nu de ontwerpfase. Natuurlijk wordt de wijk hierover verder geïnformeerd. Streven is om in 2023 de uitvoering te realiseren.

Werkgroep Wonen

Algemene scores uit de wijk enquête over het thema Wonen zijn:

- Tevredenheid woning. 8.0
- Huidige woning past bij levensfase. 7.9
- Voldoende woningaanbod volgende levensfase. 5.2
- Huidige woning voldoende duurzaam 5.1
- Voldoende zorg of woon ondersteuning 6.0
- Voldoende woningaanbod met zorg/ondersteuning 6.6
- Tevredenheid luchtkwaliteit en geluid 5.1
- Tevredenheid groenvoorziening. 6.7

Op basis van de uitkomsten uit de wijk enquête is er een woonomgevingsvisie geschreven. Deze visie willen we nu verder uitwerken met een werkgroep Wonen. In deze werkgroep werken wijkraad wijkbewoners en gemeente samen aan de uitwerking van de uitkomsten uit de wijk enquête.

Heb je interesse om hieraan een bijdrage te leveren, laat het ons dan weten via het contactformulier op onze website of stuur een berichtje naar voorzitterheusdenhout@ziggo.nl.

Kinderwijkraad

Betrek de jeugd meer bij de wijk. Wat vinden onze jeugdige wijkbewoners van de wijk? Dit is een veelgehoorde kreet in onze wijk. Als wijkraad streven wij ernaar om een kinderkraad te organiseren om zo de jeugd een volwaardige plek in de wijk te geven. Een vitale wijk is belangrijk en juist zij dragen bij aan vitaliteit.

Heb je ideeën hiervoor? Laat het ons weten via het contactformulier op onze website of mail naar voorzitterheusdenhout@ziggo.nl.

Veiligheid en verkeer

Een belangrijk thema dat dagelijks terugkeert en invloed heeft op wonen in Heusdenhout. Dit thema wordt meegenomen in de uitwerking van het kernthema wonen.

Tot slot

Het is op dit moment onzeker of het wijkblad nog verder gaat. Zoals het er nu naar uitziet is dit de laatste editie. Wij gaan voortaan meer informatie delen via de website, onze FB-pagina en nieuwsbrieven.

Duidelijk is dat we als wijkraad verder willen gaan omdat het gewoon een orgaan is dat nodig blijft. Een feit dat door veel wijkbewoners erkend en gedeeld wordt.

Vind jij de leefbaarheid en wonen in Heusdenhout ook belangrijk doe dan actief met de wijk mee.

Ook ideeën voor de wijk of je straat, buurt? Is je interesse gewekt om vragen te stellen of actief mee te doen? Mail dan naar voorzitterheusdenhout@ziggo.nl.

CHINEES SPECIALITEITEN RESTAURANT

palace

皇宮酒樓

TILBURGSEWEG 222
4817 BJ BREDA

WWW.PALACEBREDANL
076-5878897
RUIME (GRATIS) PARKEERGELEGENHEID

BLOEM
Kinderopvang

Duurzaam & biologisch

**Kinderdagverblijf
BSO
Peuterschool/VVE**

UW KIND AANMELDEN?
NEEM DAN CONTACT OP VOOR EEN
VRIJBIJVENDE KENNISMAKING!

 076 - 515 69 00
www.bloembreda.nl

Bloem Kinderopvang Breda Noord Cornelis Florisstraat 25, Breda Oost Epelenberg 4

UIT HEUSDENHOUTS HISTORIE 39

Door Heemkundekring Paulus van Daesdonck

Boek

Eind 2021 verscheen het boek: 'Heusdenhout met 500 jaar St. Annakapel'. Binnen enkele weken was de gehele oplage over het vroegere kapeldorp uitverkocht. Om de inhoud op te stellen is gebruik gemaakt van boeken, (foto)archieven, kranten en tijdschriften, maar vooral van herinneringen en oude foto's van voormalige bewoners. Eén van de bronnen die aan het boek bijdroeg is Cock van der Tuin, zoon van een Heusdenhoutse kermisexploitant. Hij zorgde voor zijn -in het boek opgenomen- jeugdherinneringen. Tevens wist hij, na het verschijnen van het boek, het onderschrift van een geplaatste foto te verbeteren. Onderstaand de ervaringen over de vestiging van hun gezin in Heusdenhout.

Overheid en burgers/bedrijven

Landelijke en plaatselijke overheden zijn er voor om het algemeen belang van burgers en bedrijven te dienen. Burgers en bedrijven gaan logischerwijs uit van hun eigen belang om hun functioneren en presteren zo optimaal mogelijk te laten zijn. Zolang hun privébelang en het algemeen belang samen vallen is er niets aan de hand. Maar wie de landelijke en gemeentelijke politiek een beetje volgt, weet, dat in nogal wat gevallen het algemeen belang en het privébelang botsen. Het is mogelijk dat een belangenafweging door een overheid niet op de juiste motieven plaatsvindt en zie er dan als burger of bedrijf maar eens tegenop te boksen. Cock van der Tuin vertelt.

Vestiging

Het was eind oktober 1959. De Bredase kermis op de Oude Vest en het Kloosterplein, waar wij sinds jaren stonden met onze scootertjes, [zie foto] was nog aan de gang. Mijn vader had een stuk grond gekocht in Heusdenhout in de toenmalige gemeente Nieuw-Ginneken. Het perceel was gelegen aan de Heusdenhoutseweg tussen de huisnummers 4 en 6. Het kreeg de aanduiding 4A. Dat zou onze nieuwe overwinteringsplaats worden voor onze wagens en kermisattracties. Op een zonnige dag, nog voor het opengaan van de kermis, ging ik mee met mijn vader en oudere broer naar "het terrein" zoals we dat noemden.

▲ De kermisattractie met scootertjes van de firma van der Tuin uit Heusdenhout.

'De burgemeester eiste dat de (kermis-) wagens vanaf de openbare weg niet zichtbaar zouden zijn.'

Cock van der Tuin

Omdat er aardappelen op hadden gestaan was de grond veel te zacht om er wagens op te zetten. De grond moest dus eerst worden aangereden. Dat aanrijden deden we door met onze vrachtwagen op en neer te rijden over de grond. Een mooie klus voor mijn broer.

Bezoek

Na enige tijd kregen we bezoek van een agent van de gemeentepolitie (nog met rijlaarzen) op de fiets. Hij zette zijn fiets aan de binnenkant van de acaciaboom die op de erfgrens van ons terrein en de openbare weg stond. Zijn fiets stond dus in feite op onze grond. Hij liep op mijn vader af die een meter of 10 verderop op het terrein stond en zei: "Wat doet u hier?". Waarop mijn vader antwoordde: "Wat doet U hier? U bevindt zich op mijn grond!"

Hij stelde voor om het gesprek op de openbare weg voort te zetten, op voorwaarde dat de agent zijn fiets aan de andere kant van de boom zou zetten. Zo gezegd, zo gebeurde. Nadat mijn vader had uitgelegd dat hijzelf het uniform dat de agent droeg vrijwillig had uitgetrokken (hij was MP geweest in het Engelse leger in 2e W.O.) was wel duidelijk dat mijn vader niet onder de indruk was en dat de agent geen bode was van de onthaalcommissie. Integendeel, er werd proces-verbaal opgemaakt. Kennelijk was er een vergunning nodig van de gemeente om kermiswagens te stallen op eigen terrein.

Eis

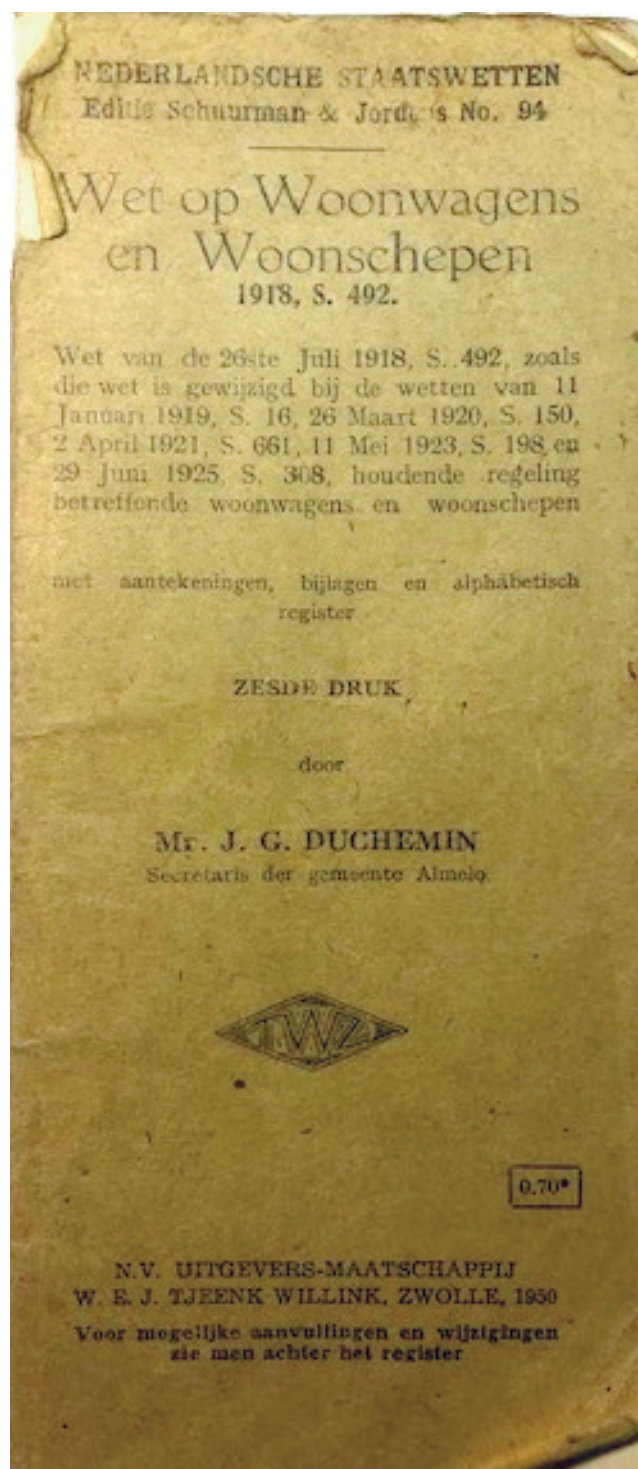
Wat later, toen we al op het terrein woonden, kreeg mijn vader het verzoek om bij burgemeester Rouppe van der Voort te komen op het gemeentehuis in Ulvenhout. Er volgde een gesprek. De burgemeester eiste dat de (kermis-) wagens vanaf de openbare weg niet zichtbaar zouden zijn.

▲ De locatie aan de Heusdenhoutseweg van de familie van der Tuin.

Op de vraag hoe de burgemeester zich dat dan voorstelde antwoordde hij: "Door een muur van 4 meter hoog en dichte poorten". Mijn vader antwoordde dat hij niet van plan was om zijn gezin in een "concentratiekamp" op te bergen. Hij kwam met een tegenvoorstel: een ligusterheg die er al stond op te laten groeien tot zo'n 3 meter hoog en een gewoon (houten) hekwerk van 4 meter breed als toegangspoort. Dit was voor de burgemeester onvoldoende. Hij stelde een verhuizing voor naar een vrijwel onbewoond en onbegaanbaar gebied met zandwegen in de omgeving van Hoogeind waar (naar later bleek) de gemeentelijke vuilstort zou komen.

In de jaren vijftig van vorige eeuw was het nog steeds een vaak voorkomend feit dat woonwagens en hun bewoners werden gedumpt aan de rand van de gemeente, in de buurt van vuilnisbelten. Denk bijvoorbeeld maar eens aan het vroegere Driekoningenoord aan de Terheijdenseweg, een eerdere vuilstort van Breda. Dit was voor mijn vader onaanvaardbaar. Hij wilde zijn gezin niet in "de rimboe" zonder voorzieningen op laten groeien. Er volgde in 1960 een proces bij de rechtbank in Breda.

▲ Het wetboek dat vader van der Tuin redding bracht.

Proces

Mijn vader had ter voorbereiding op het proces het advies van een advocaat ingewonnen. Die zei echter: "Dat win je nooit van de gemeente". Hierop ging mijn vader zelf aan de slag en struinde bibliotheken af op zoek naar wetboeken om zijn gelijk te halen. Hij vond uiteindelijk een wetboek (zie foto) dat volgens hem van toepassing kon zijn. Hiermee ging hij terug naar de advocaat en wees hem op enkele artikelen waarop hij de verdediging zou kunnen voeren. Die wilde nu wel de zaak op zich nemen.

▲ Cock van der Tuin als 4-jarige 'coureur' op de scooterbaan van de familie.

▲ Cock van der Tuin, schrijver van dit verhaal, bedient de draaimolen.

▲ Op de wei nabij het nog bestaande Klaverhoefke stond de jaarlijkse Heusdenhoutse kermis.

Echter, mijn vader was nu zover dat hij dat niet meer nodig achtte en nam zelf de verdediging op zich. In de zomer van 1960 werd de gemeente Nieuw-Ginneken door de rechter in het ongelijk gesteld. De gemeente mocht mijn vader niet belemmeren in het uitoefenen van zijn bedrijf. Een woonwagen voor het gezin was daarbij essentieel.

Niet lang hierna, toeval of niet, vertrok burgemeester Roupe van der Voort (*1910-†1964) naar de gemeente Vught om aldaar burgemeester te worden.

Buurt

We konden goed opschieten met de mensen uit de omgeving. Onze beide burens tapten bij ons leidingwater voor de thee. De ene had nog een put, en de andere een pomp. Bij ons werd door de kinderen uit de buurt tv gekeken en later kregen we telefoon, wat ook niet gebruikelijk was in de buurt. Ik ben zelf nog eens een paar weken in de kost geweest bij onze overbuurvrouw mevrouw van Gageldonk om geen school te hoeven missen als de kermis verder weg

stond. Het avondeten was dan weer bij haar buurman de timmerman Kuijten waar deze mevrouw voor kookte. Als we iets kochten bij timmerman Kuijten, bijvoorbeeld een pak spijkers, en we wilden dan afrekenen, dan zij hij altijd op z'n Brabants en heel traag: "Ga eerst maar droaien, eerst maar geld verdienen!"

De agent was de heer Oosthoek die naast de St. Annaschool woonde. Ik zou later nog met zijn kinderen op deze school zitten. Mooie tijd!

Vanwege de aanleg van de Heerbaan werd het kermisbedrijf verplaatst naar de nieuwe straat Aardenhoek.

'Uiteindelijk hebben we begin jaren zestig een loods gebouwd die los stond van grond. Dat mocht wel. Deze was gemaakt van oude stoombuizen van de suikerfabriek in Breda.'

Cock van der Tuin

Wat de problemen met de gemeente Nieuw-Ginneken betreft: dit had nog een vervolg.

Nadat mijn vader het proces met de gemeente gewonnen had, had hij bouwplannen. Hij wilde op de locatie aan de Heusdenhoutseweg een loods of huis bouwen. Maar ook dat ging niet door. De gemeente gaf geen vergunning. De grond zou niet geschikt zijn! Zeer onwaarschijnlijk natuurlijk, omdat links en rechts vlak naast ons huizen stonden.

Hierop heeft mijn vader de grondkamer in 's-Hertogenbosch ingeschakeld. Deze (ambtenaren) kwamen kijken, ze zaten in een grote zwarte luxe wagen (Chevrolet of zo) en een paar minuten later reden ze weer weg zonder te zijn uitgestapt. De uitslag was voor ons positief. Dat leidde echter niet tot een andere mening van de gemeente Nieuw-Ginneken.

Uiteindelijk hebben we begin jaren zestig een loods gebouwd die los stond van grond. Dat mocht wel. Deze was gemaakt van oude stoombuizen van de suikerfabriek in Breda.

Het zou kunnen dat de gemeente Nieuw-Ginneken zich terughoudend opstelde omdat per 1 juni 1961 het resterende deel van Heusdenhout tot de gemeente Breda ging behoren. Dat hebben ze dan wel 'onder de pet' gehouden.

Toen het uiteindelijk gemeente Breda was geworden kwam er vanaf halverwege jaren zestig regelmatig een ambtenaar van de gemeente langs. In verband met de aanleg van de Heerbaan, kwam hij ons voorbereiden op de toekomstige onteigening van ons terrein en praten over een alternatieve vestigingsplaats. Dat werd uiteindelijk de Aardenhoek. Mijn vader had in de nieuwe eigendomsacte bedongen dat hij de oude rechten (het vestigen van een kermisbedrijf en het bewonen van een woonwagen) mocht meenemen. Wat verrassend was, we kregen toen wel bouwplicht.

▲ Het echtpaar Louis en Toos Verburgt-Reniers op de kermis in Heusdenhout.

Het verplicht bouwen van een loods. Niet erg natuurlijk want dat was mijn vader toch al van plan geweest. Dus wat eerst niet mocht van de gemeente Nieuw-Ginneken, werd nu verplicht door de gemeente Breda. We hebben de loods gebouwd en die staat er nu nog steeds.

Cock van der Tuin.

Meer informatie?

Mocht u nog een verhaal kennen uit het dorp Heusdenhout dat u graag aan anderen kenbaar wilt maken, neem dan contact op met info@breda-oost.nl of met telefoonnummer 076 5810024.

Meegeleverde foto's krijgt u na het scannen ongeschonden retour.

Werkgroep Heusdenhouts Historie

WONEN IN BRABANTPARK KAN DAT NOG?

Door Leon Colbers

Wonen in...kan dat nog in de huidige markt? Dat was een vraag die we de vorige editie stelden aan Ralph van Wingerden, makelaar in onze wijk. Het antwoord is niet zo simpel, maar toch zijn er nog steeds nieuwe

wijkbewoners die in Brabantpark en Heusdenhout een plekje vinden. In deze editie portretteren we Timo en Yuki die nu een jaar in onze wijk wonen.

Op een zonnige donderdagochtend bezoek ik Timo en Yuki, een bijzonder stel woonachtig in de Agaatstraat. Is er over ons wel iets interessants te melden vragen ze mij? Hij is programmeur, zij Japans, dat verklaart wellicht de bescheidenheid, maar over deze twee valt zeker iets interessants te melden! Vandaar dit artikel.

Nieuw-Zeeland

Hoewel ze elkaar al meer dan 10 jaar kennen, spat de verliefdheid er nog vanaf. Ze hebben elkaar in Nieuw-Zeeland ontmoet, waar hij voor studie en zij voor werk terecht was gekomen. Via gezamenlijke vrienden kwamen ze met elkaar in contact. Dat was vrij kort voor het vertrek van Timo naar Nederland. De prille relatie moest daardoor op afstand voortgezet worden. Na negen maanden kwamen ze weer bij elkaar voor wat bleek voorgoed. Eerst in Singapore, later weer in Nieuw-Zeeland.

Daar hebben ze samen acht jaar gewoond en ze kochten er ook een huis. Totdat er een kinderwens ontstond. Is Nieuw-Zeeland dan wel zo handig? Alles is namelijk ver weg en je hebt voor alles een auto nodig.

Na een rondreis van drie maanden door Europa vestigden ze zich in Eindhoven. De plaats waar Timo vandaan komt. Maar na een jaar voelde Yuki zich er nog steeds niet echt thuis. In haar buurt kwam ze met alleen Engels niet goed uit de voeten en hoewel ze niet zo extrovert is, vind ze het wel fijn om te kunnen praten.

Oog viel op Breda

Omdat Timo in Rotterdam werkt gingen ze op zoek naar een plek in het midden. Hun oog viel al snel op Breda. Dichter bij de Randstad, maar toch ook Brabant en met een 'cute' centrum. De bewoners van de stad zijn volgens hen ook meer open dan die in Eindhoven, dus dat was de plek om hun zoektocht te beginnen.

Ze huurden eerst een appartement in het centrum en gingen van daaruit op zoek naar iets binnen hun prijsklasse. Ze hadden een perfect huis gevonden in de Haagse Beemden, maar toch voelde het niet helemaal goed. Het huis in Brabantpark was echt wel minder af en ook duurder, maar op de één of andere manier voelde het beter.

Zo werd het Brabantpark...

Om een beter besluit te nemen besloten ze gewoon eens op een avond door beide wijken te gaan wandelen. De keuze was toen een stuk makkelijker. Brabantpark is veel groener en ruimtelijker. Yuki: 'It felt brighter and happier here'. Daarnaast ligt het gewoon veel gunstiger ten opzichte van het centrum, volgens Timo. Bovendien kun je een huis naar je smaak maken, maar de buurt die verander je niet. En zo is het gekomen dat ze in Brabantpark terecht gekomen zijn. Ze hebben al hard gewerkt en de bovenverdieping is al af en ook de achtertuin ziet er als door een ringetje te halen uit. En met al dat klussen vonden ze ook nog tijd om de kinderwens in vervulling te laten gaan. Trots en gelukkig genieten ze van hun spruit in hun nieuwe woonomgeving.

Warm spreken ze ook over de burens, die toch zo ongelooflijk goed helpen met alles. Het is een hele gemixte en zelfs internationale wijk, dat vinden we leuk.

Maar echt bekend in de wijk zijn ze nog niet.

Met name Yuki zou het leuk vinden mensen te ontmoeten die liefst ook Engels spreken. Is er een buurthuis? Worden er activiteiten georganiseerd? Is er misschien een leuke ontmoetingsplek waar je boardgames kan spelen? Die eerste twee vragen snap ik, die derde...die is wel heel specifiek.

Boardgamecafé???

Dan zie ik de twinkel in met name Yuki's ogen en aangemoedigd door Timo om haar verhaal te vertellen begint ze te praten. Ik ben dol op planten én op boardgames. In Nieuw-Zeeland toen we in Christchurch woonden kwamen we veel in een boardgamecafé. Daar zaten we soms uren en speelden we de meest uiteenlopende spellen. Uit de kast haalt ze een doosje met een compleet eigen ontwikkeld spel. Ik ben geen designer, maar heb wel overal goed over nagedacht. Als boer in spé val ik zelf al vrij snel door de mand door de scheikundige symbolen voor kalk en kalium te verwarren. Maar goed dat mag de pret niet drukken.

'Ik ben dol op planten én op boardgames. In Nieuw-Zeeland toen we in Christchurch woonden kwamen we veel in een boardgamecafé. Daar zaten we soms uren en speelden we de meest uiteenlopende spellen.'

Yuki

Als ik de tijd had gehad, hadden we volgens mij nog uren kunnen praten, wie weet dus voor een volgende keer. De wijk is weer twee leuke dertigers rijker en waar makelaar Ralph in de vorige editie aan gaf een koffietentje te missen, missen Yuki en Timo een café om lekker een spelletje te spelen. Welke ondernemer staat er op?

Stress op je werk? Moeite met ontspannen?
Op zoek naar de juiste balans tussen werk en privé?

IntensPsychologie biedt professionele begeleiding
bij werk gerelateerde klachten.

intenspsychologie

Heusdenhoutsestraat 16A, 4817 WC Breda
www.intenspsychologie.nl

balans in werk en welzijn

VAN ZAADJE TOT BLOEM

Door Brenda Roels

Tien paar nieuwsgierige oogjes staren me aan als ik binnenstap bij Kinderopvang Bloem Breda, locatie Epelenberg. Samen zitten de kinderen aan tafel rondom een goed gevuld bord met verschillende soorten fruit. Met elk een vorkje in de hand, kiezen ze om beurten het lekkerste stukje uit. Het is een knus gezicht.

De slagerswinkel omgebouwd

Directrice en eigenaresse Sujatha Hoedeman neemt me mee naar buiten, zodat de kinderen ongestoord verder kunnen smullen. We nemen plaats onder de overkapping, die volledig is ingericht voor de kinderen om ongestoord en veilig te kunnen spelen. Aan de wand een krijtbord, in het midden een glijbaan en bankjes langs de randen. Een verrassend rustige plek in het midden van de winkelstrip.

Ooit zat hier, op de winkelstrip van de Epelenberg, een slager, zo vertelt Sujatha. Twaalf jaar geleden besloot ze een kinderdagverblijf op te starten en op haar zoektocht naar een geschikte locatie, stuitte ze op dit slagerspand. De slagerij werd verbouwd en volledig geschikt gemaakt voor de opvang van zo'n 16 kinderen tussen 0 en 4 jaar. En zo kwam een droom voor Sujatha uit en was kinderdagverblijf Bloem een feit.

Duurzaam en biologisch

Bloem is het symbool voor ontwikkeling en groei, van zaadje tot plant, van bolletje tot bloem. Het is mooi dat wij mee mogen lopen in alle fases van de ontwikkeling, legt Sujatha uit. En als ze toe zijn aan de volgende fase, nl. als ze naar school gaan, laten we ze los.

Bloem onderscheidt zich door een duurzaam en biologisch beleid. Dit zie je terug in alle aspecten van de organisatie. Er wordt in het bedrijf zo veel mogelijk gebruik gemaakt van ecologische producten, zoals luiers, zeep, schoonmaakmiddelen en de biologisch katoenen lakens op de bedjes. Over al het materiaal wat wordt aangeschaft

- ▲ Kleine jongens en meisjes verstoppt in te grote hesjes zijn regelmatig in de wijk op pad.

wordt goed nagedacht. Waar mogelijk worden spullen aangeschaft die duurzaam geproduceerd zijn of wordt materiaal tweedehands gekocht. Er wordt bewust omgegaan met energie. De lampen hoeven niet altijd de hele dag overal aan en de verwarming kan soms best een graadje lager.

De activiteiten met en voor de kinderen zijn gericht op duurzaamheid en ecologisch verantwoord. De kinderen gaan zoveel mogelijk naar buiten en maken uitgebreid kennis met allerlei aspecten van de natuur. Niet alleen spelen ze achter op de gezellig ingerichte binnenplaats, ze zijn ook regelmatig te vinden in de speeltuin, in het park of in het bos. Natuurbeleving en verwondering zijn belangrijke kernthema's bij Bloem.

Lessen voor het leven

De kinderen leren van jongs af aan wat de natuur allemaal te bieden heeft en wat duurzaamheid betekent. Er wordt geknutseld met afval materialen, ze leren om afval te scheiden en leren waar ons voedsel nu eigenlijk vandaan komt. De bakker komt dagelijks brood brengen en de groenten en fruit worden geleverd door de groenteboer. Daarnaast verzorgen de kinderen samen met de juffen een eigen moestuin achter de Leystroom. Er wordt gezaaid, geschoffeld en geoogst. Ook ouders worden hierin betrokken. En natuurlijk wordt er gegeten uit eigen moestuin. Of het nu frambozen of bloemkolen zijn, de kinderen eten het hier allemaal met smaak.

Het mooie van deze manier van werken is dat kinderen het ook mee nemen naar huis, vertelt Sujatha trots. Regelmatig hoort ze van ouders terug dat zij thuis door de kinderen ook meer bewust zijn van duurzaamheid, want dat hebben ze geleerd bij Bloem! Zo wordt de visie verspreid en doorgegeven aan de volgende generatie.

Een ander belangrijk speerpunt bij Bloem is de zelfredzaamheid van de kinderen. Ze worden zo veel mogelijk gestimuleerd om dingen zelf te doen, zoals bijvoorbeeld zelf je schoenen aandoen, zelf je boterham smeren of eten met een vork. Naast de zelfredzaamheid groeit hierdoor ook het zelfvertrouwen van kinderen, is het idee.

Korte lijntjes

Het kinderdagverblijf is niet alleen gericht op de buurt. De ouders die kiezen voor Bloem zijn zeer gemêleerd. Sommigen komen van buiten de buurt en kiezen bewust voor de visie, anderen kiezen voor het gemak van een plek dicht bij huis. Iedereen is welkom! Wel zoekt Sujatha als eigenaresse altijd de verbinding met de wijk. Omdat de kinderen veel buiten zijn, zijn ze goed en vaak zichtbaar in de wijk. De kinderen, en ook de ouders, leren de wijk hierdoor beter kennen. U heeft ze vast wel eens gezien, de te grote veiligheidshesjes met de kleine jongens en meisjes erin verstoppt, spelend of op ontdekkingstocht ergens in onze wijk. Waar het kan nemen ze deel aan activiteiten in de wijk, of bezoeken ze een locatie ergens in Brabantpark of Heusdenhout. Het kinderdagverblijf is ook al jaren een trouwe adverteerder voor ons wijkblad Brabantpark en Heusdenhout Nieuws.

In een kleinschalige onderneming als Bloem zijn de lijntjes kort. Alle medewerksters kennen alle kinderen en ouders. Ook Sujatha zelf staat nog regelmatig voor de groep en zorgt dat ze alles en iedereen kent. Dat is onze kracht, geeft ze aan.

- ▲ Eigenaresse Sujatha staat nog regelmatig zelf voor de groep.

Al pratend met Sujatha valt me op hoe de continue, schijnbaar vanzelfsprekende ontwikkelingen in de natuur iedere dag opnieuw weer zorgen voor verwondering binnen de organisatie van Bloem. Niet alleen bij de kindjes die iedere dag weer nieuwe dingen ontdekken, maar ook bij de medewerksters en ouders. Misschien is juist die blijvende verwondering dat wel de mooiste meerwaarde die je kunt hebben in het werken met kinderen.

**Cafetaria
van Leeuwen**

Voor vers gesneden friet
en kwaliteit snacks

Erasmusplein 7
4834 AD Breda
Tel 076 888 2916
www.cafetariavanleeuwen.nl

DE WIJK ALS VOGEL PARADIJS

Door Cynthia Pallandt

Laatst was ik voor mijn werk bij de Nederlandse Spoorwegen op een opstel terrein, waar treinen staan die niet ingepland zijn voor de dienstregeling. Ik hoorde een vreemd, krakend geluid. Zelf had ik de associatie met het knisperende geluid dat hoogspanningslijnen wel eens maken en wat op die specifieke locatie wellicht ook te horen is wanneer er een trein langskomt. Een collega dacht dat er al iemand op de trein aan het werk was en de omroep aan het testen was, wat door technische problemen ook wel eens flink wil kraken. Maar het was niets van dat alles. Toen ik naar boven keek, zag ik een klein grauw vogeltje. Zijn of haar fluittonen werden afgewisseld met het krakende geluid dat onze aandacht had getrokken.

Telkens tevoorschijn

De rest van de ochtend kwam het vogeltje steeds tevoorschijn wanneer we de trein uit kwamen. Hij of zij ging dan bij de hoogspanningsdraden zitten en liet de bijzondere geluiden weer horen. Mijn collega's en ik waren erg onder de indruk. We hadden wel eens gelezen over vogels die het geluid van een scheidsrechtersfluitje imiteerden, waardoor een voetbalwedstrijd moest worden stilgelegd. Het leek alsof dit vogeltje ook aan het imiteren was. Het vogeltje was te klein en zat te hoog om te zien welke soort het was. Dus met de ObsIdentify app, die het mogelijk maakt om dieren en planten door middel van een foto te identificeren, deed ik een poging. Ook gebruikte ik de BirdNerd app, waarmee je de geluiden van een vogel kunt opnemen om te identificeren welke soort het is. Eén suggestie kwam bij beide apps naar

voren: de zwarte roodstaart. Ik luisterde wat voorbeelden van de zang van de zwarte roodstaart op weer een derde app: Birdsounds Europe, waar je vogels op kunt zoeken om te horen hoe zij zingen of roepen. En wat bleek? Dat krakende geluid is heel normaal voor de zwarte roodstaart! Het beestje imiteerde helemaal niets, het had gewoon zo geleken door de locatie waar wij ons toevallig bevonden.

Hart verloren aan vogels

De laatste jaren heb ik mijn hart verloren aan vogels. Toen ik in Brabantpark kwam wonen had ik er nog niets mee, dus mijn tuin was ook niet vogelvriendelijk ingericht. De laatste twee jaar ben ik daar verandering in aan het brengen. Ik heb een vogelbadje dat vooral veel gebruikt wordt door kauwen en merels om uit te drinken. Ik heb struiken en bloemen geplant die voor vogels aantrekkelijk zijn of voor de insecten die als voedsel voor vogels dienen.

'Ik vind het ook bijzonder om te zien hoe sommige vogels altijd met z'n tweeën komen omdat ze bijna alles samen met hun partner doen. Anderen komen juist alleen of in grotere groepen, soms ook bestaande uit meerdere soorten.'

Cynthia Pallandt

Ook mijn groene dak trekt insecten aan. En daarnaast voer ik de vogels in mijn tuin, waardoor er steeds meer verschillende vogels hun weg naar mijn tuin weten te vinden en ik inmiddels ook vaste gasten heb die ik kan herkennen aan unieke afwijkingen aan hun lijf, zoals een Turkse Tortel die iets mankeert aan zijn hals en een kauwtje met warrige grijze in plaats van gladde zwarte veren aan de voorkant van zijn kop. Een van de konijnenrennen in mijn tuin staat momenteel leeg en daar komen heggemussen naartoe om eten te zoeken, vanuit hun schuilplek in de klimop. Ik vind het ook bijzonder om te zien hoe sommige vogels altijd met z'n tweeën komen omdat ze bijna alles samen met hun partner doen. Anderen komen juist alleen of in grotere groepen, soms ook bestaande uit meerdere soorten.

Potentie als vogelparadijs

Heusdenhout en Brabantpark hebben de potentie om een paradijs voor vogels te zijn. Helaas zijn er veel straten die erg versteend zijn.

'Mensen zetten zich bewust in voor de vogels. Ik vind dat prachtig om te zien.'

Cynthia Pallandt

Ik reken die van mijzelf daar ook toe. Er zijn straten waar je je ramen dicht moet doen om niet iedere ochtend wakker te worden van de kwetterende en zingende vogels, maar ik ben zelf ondanks mijn inzet voor vogels al blij als ik twee handenvol vogels kan melden tijdens de jaarlijkse Tuinvogeltelling. Een straat in Heusdenhout die wat mij betreft echt het goede voorbeeld geeft, is de Meent. Zowel de tuinen als de straat zelf zijn behoorlijk groen. Er is daar ook een appartementencomplex waar je veel planten, vogelhuisjes en voerplekken ziet. Mensen zetten zich bewust in voor de vogels. Ik vind dat prachtig om te zien.

Bijvoeren

Misschien zou je het als lezer logischer hebben gevonden als dit artikel in de winter was gepubliceerd.

Veel mensen voeren vogels immers juist bij in de winter, omdat ze dan minder energie hebben en voedsel schaars kan zijn. Ik heb er bewust voor gekozen om het nu te doen! Om te beginnen hebben we al een aantal gortdroge jaren achter de rug, waardoor vogels extra bronnen van water maar ook zeker van voedsel nodig hebben.

Vogels hebben het in ons land door verschillende factoren zo zwaar dat we hen echt het hele jaar door moeten bijvoeren. Zo kunnen we helpen voorkomen dat soorten die we nu nog vanzelfsprekend vinden voorgoed uit ons land verdwijnen of heel zeldzaam worden. Natuurlijk moeten we dat wel doen met verantwoord vogelvoer. Ik kan van harte de website en webshop van de Vogelbescherming aanraden, of als je je er verder in wilt verdiepen het boek *Vogels voeren – maar nu goed* van Peter Berthold en Gabriele Mohr.

Bij de Vogelbescherming kun je ook een online tuinvogelcursus doen. Ik hoop en verwacht dat zo vanzelf je motivatie toeneemt om de ruimte die je tot je beschikking hebt om te toveren tot een vogelparadijs!

Flore
praktijk voor verloskunde

Persoonlijk, betrokken en vele jaren ervaring
ook in anticonceptie zorg!

Maartje Huver
Verloskundige

Altijd bereikbaar op
06 - 5100 7769
www.floreverloskunde.nl

TINY FOREST : MINIBOS MET GROTE VOOR- DELEN

Heusdenhout krijgt er dit najaar zeer waarschijnlijk een nieuw Tiny Forest bij. IVN Natuureducatie, de gemeente Breda en openbare basisschool De Tweesprong hebben toegezegd mee te werken aan dit initiatief van vijf enthousiaste Heusdenhouters. "Ik had niet kunnen dromen dat een 'klein' idee zo'n grote impact zou hebben."

▲ V.l.n.r. Veronique van der Waal, Rini van der Ven, Koos de Jongh, Willem Knook en Marianne Stallaert.

Koos de Jongh leest vorig jaar in de krant dat de Europese Unie minstens 3 miljard extra bomen wil planten voor 2030. Bossen nemen broeikasgassen op en zijn daarom belangrijk om de klimaatdoelen te halen. "Een deskundige noemde het aantal onhaalbaar. Ik dacht: hoe moeilijk kan het zijn? Je graaft een gat en zet er een boom in. Dat kan toch iedereen?"

Inheems minibos

Koos, een gepensioneerde fysiotherapeut, wil er meer van weten. Op internet stuit hij al snel op de term 'Tiny Forest' (zie kader). "Zoals ik al dacht kan iedereen een inheems minibos maken. Een Tiny Forest in de buurt heeft enorm veel voordelen. Ik dacht, dat wil ik ook voor Heusdenhout!"

Koos stuurt een mail rond waarin hij mensen vraagt of ze mee willen doen. Willem Knook reageert meteen. "Als ik door de wijk en vooral door het buitengebied van Breda fiets, ervaar ik een saaie, 'groene woestijn' van gras. Er is weinig klein leven. Een bos kan daar verandering in brengen, dus ik zei tegen Koos: ik doe mee."

Kapelstraat-appgroep

Willem plaatst een oproepje in de appgroep van 'zijn' Kapelstraat. Dat levert meerdere reacties op. "Je hebt vergroening en bloemen nodig om meer bijen, vlinders en andere insecten te trekken."

- ▲ Het reeds bestaande Tiny Forest in Brabantpark achter De Leystroom.

Die zijn belangrijk voor het bestuiven van planten, maar zie ik nu te weinig”, zegt Marianne Stallaert. Veronique van der Waal maakt zich zorgen over de klimaatverandering. “Dat is een groot probleem. Het mooie is dat je met zoiets kleins als een minibos al kunt bijdragen aan de oplossing.” Rini van der Ven vindt het belangrijk om de stad te vergroenen. “Bij het IVN denk ik altijd aan het Mastbos en het ‘spitsmuizen’-groepje van mijn dochter. Dat het IVN zich nu ook richt op de stad, vind ik geweldig!”

IVN en gemeente

Vanaf de start betreft het ‘Tiny Forest Heusdenhout’-team de gemeente en het IVN bij de plannen. Zij hebben ervaring met eerder gerealiseerde Tiny Forests en groenprojecten in Breda, waardoor snel duidelijk wordt wat er mogelijk is qua uitvoering en financiering. Tijdens een wijkschouw worden geschikte locaties in de buurt bekeken. Zo komt het braakliggende stuk grond tussen het appartementencomplex aan de Heusdenhoutsestraat en de flats aan de Voorvang in beeld. Openbare basisschool De Tweesprong haakt dan ook aan bij de plannen. De school ziet het nieuwe Tiny Forest als een mooie plek voor natuureducatie aan de jongste inwoners van Heusdenhout.

Sneeuwbaaleffect

“Een jaar geleden had ik niet kunnen dromen dat een ‘klein’ idee zo’n grote impact zou hebben”, zegt Koos. “Het is hartverwarmend dat steeds meer mensen enthousiast worden en willen meedoen. Er ontstaat echt een sneeuwbaaleffect. De volgende stap is dat we de omwonenden gaan informeren met een brief en een informatieavond. En hopelijk kunnen we dan dit najaar al genieten van een nieuw Tiny Forest in Heusdenhout.”

Meer informatie?

Wil je meer weten over dit project en/of meehelpen? Stuur dan een e-mail naar Koos de Jongh: k.de.jongh@planet.nl.

Wat is een Tiny Forest?

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan. Het is een plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren. Kinderen leren in het buitenlokaal over de natuur en buurtbewoners kunnen elkaar ontmoeten op een prettige en gezonde plek.

Waar komt het idee vandaan?

Het concept van een minibos in de stad is bedacht door de Indiase ingenieur Shubhendu Sharma. Hij liet zich inspireren door de Japanse bomenexpert Akira Miyawaki, die in de jaren ‘70 een succesvolle methode ontwikkelde om natuurlijke, inheemse bossen te herstellen.

Hoeveel Tiny Forests zijn er in Nederland?

In 2015 werd in Zaandam het eerste Tiny Forest van Europa aangeplant. Inmiddels heeft het IVN samen met gemeenten, scholen en buurtbewoners al meer dan honderd Tiny Forests in Nederland gerealiseerd.

Wanneer is een minibos een Tiny Forest?

Om het oorspronkelijke gedachtegoed te behouden, is Tiny Forest een geregistreerd keurmerk geworden. Alleen minibosjes die aan bepaalde eisen voldoen én een sociale aanpak hebben voor buurt en school mogen zich ‘Tiny Forest’ noemen.

Wat levert een Tiny Forest op?

- Meer biodiversiteit: een Tiny Forest bevat veel verschillende soorten bomen, die insecten en vogels aantrekken.
- Een Tiny Forest voor de deur prikkelt de nieuwsgierigheid en geeft mensen de kans om de natuur in de eigen leefomgeving te ontdekken en daarover te leren.
- Een Tiny Forest vergroot de waterbergingscapaciteit, verbetert de luchtkwaliteit en gaat hittestress tegen.
- Een Tiny Forest heeft een positief effect op de gezondheid: meer natuur in de buurt kan zorgen voor minder stress en stressgerelateerde klachten. (Bron: IVN)

UIT HEUSDENHOUTS HISTORIE 40

Door Heemkundekring Paulus van Daesdonck

In 1922, een eeuw geleden, ontstond de Sint Annaschool in Heusdenhout

Onderwijs

Onderwijs is van alle tijden. In die zin dat elke generatie een volgende generatie wegwijs maakt in de vele aspecten van (over)leven, werken, ontdekken en ontspannen. Zeker na het uitvinden van de boekdrukkunst en toen steeds meer mensen konden lezen en schrijven leerde men ook veel van reeds overleden generaties die hun kennis hadden vastgelegd. Vooral religieuze orden destijds zagen het nut van onderwijs in en richtten kloosterscholen op. In de loop der tijd namen de overheid en geschoolde burgers de taken over, kwam er meer structuur in het onderwijs en werden er scholen en opleidingen van verschillend niveau gevormd.

Door de Franse revolutie ontstonden idealen als vrijheid van godsdienst en scheiding van kerk en staat. Die waarden werden ook in de Nederlandse grondwet opgenomen. Na een lange periode van protestantse overheersing kregen de katholieken (deels) hun kerken terug en bovendien dezelfde rechten als de protestanten. Er werden bisdommen gevormd en parochies opgericht, die vervolgens eigen -afzonderlijke- scholen voor jongens en meisjes inrichtten. Het Rijke Roomse Leven werd een feit. Doorgaans was het kerkbestuur van een parochie ook het schoolbestuur van de parochiescholen.

Al in vorige eeuwen

Ook in voorgaande eeuwen werd er in Heusdenhout onderwijs verzorgd. Hoewel er geen leerplicht bestond kregen sommige kinderen toch de kans om er onderwijs te volgen. Logischerwijs kwam de St. Annakapel uit 1518 in aanmerking om er lessen te verzorgen. In het boek 'Heusdenhout met 500 jaar St. Annakapel' wordt uitvoeriger stilgestaan bij het schoolonderwijs in die jaren.

Van den aanvang waarschijnlijk af werd de kapel ook gebruikt als schoollokaal: als schoolmeester deed dienst, in 1601 Gerrit Floren, in 1649 Pieter van Beeck. Nog in 1811 kregen hier de kinderen onderricht.

- ▲ In het vroegere historisch tijdschrift Taxandria uit 1936 worden door pastoor Juten enkele voormalige schoolmeesters te Heusdenhout met naam genoemd.

In oude kranten, te lezen via www.delpher.nl, is menig artikel te vinden over het onderwijs in Heusdenhout, evenals advertenties over vacatures aan de toen openbare school. Nieuwe leerkrachten werden opgeleid door onderwijzers die al aan een school stonden. De functie kende vier rangen. Men begon in de vierde rang en kon door het opdoen van meer ervaring en verwerven van kennis over meerdere vakgebieden opklimmen tot de eerste rang. De rang bepaalde de hoogte van het salaris.

HEUSDENHOUT, onder Ginneken. Op autorisatie van Zijne Exc. den Minister voor het publiek onderwijs enz., is tot Onderwijzer alhier aangesteld JOHANNES RUIPERS, bezittende den vierden rang, en hebbende zijne functiën aanvaard den 3 Maart 1823.

Het gemeentebestuur van Ginneken en Bavel stelde in 1874 voor de gemeente een nieuwe onderwijzer aan. Deze werd geplaatst in Ulvenhout, dat door de bevolkingsgroei groter werd. Heusdenhout verloor zijn onderwijzer. Uiteraard werd door de inwoners en met name door Christiaan Oomen, kapelmeester en lid van de Heusdenhoutse schoolcommissie, stevig protest aangetekend, maar dat mocht niet baten.

Heusdenhouts eigen initiatief

GINNEKEN, 14 Mei. Men deelt ons mede dat bewoners van Heusdenhout het plan hebben een rekest te richten aan onzen gemeenteraad, ten verkrijging eener opbare school aldaar. Er zouden op dat gehucht circa 50 schoolgaande kinderen te vinden zijn.

In 1901 werd de wet op de leerplicht van kracht. Een groep bewoners uit Heusdenhout schreef een 'rekest' aan de gemeenteraad om in Heusdenhout een openbare school te mogen stichten. Dat valt te lezen in de Nieuwe Tilburgsche Courant van 16 mei 1903. Het verzoek werd niet gehonoreerd. Door een wijziging van de grondwet in 1917 werd vastgelegd dat het bijzonder onderwijs dezelfde (financiële) rechten kreeg als het openbaar onderwijs. Het openbaar onderwijs is niet gebaseerd op een levensbeschouwelijke of godsdienstige visie, het bijzonder onderwijs is dat wel. Op grond van die wijziging kwam de Lager Onderwijswet van 1920 tot stand.

**GINNEKEN.
GEMEENTERAAD.**
Vergadering op Dinsdag 31 October 1922 des voormiddags negen ure ter behandeling en overweging van:
1. Motie in zake het verzoek van het Gemeentebestuur van Breda aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant om grenswijziging dier gemeente.
2. Besluit van Gedeputeerde Staten, waar bij is goedgekeurd het raadsbesluit tot aan koop van grond voor de school te Heusdenhout.
3. Besluit als voor tot goedkeuring van

Het kapeldorp Heusdenhout behoorde tot de gemeente Ginneken en Bavel en tot de rooms-katholieke parochie Ginneken.

De lagere school stond in het Ginneken en de kinderen uit Heusdenhout volgden daar lager onderwijs, elke dag een aanzienlijke loopafstand. In 1871 was door de parochie te Ginneken, op initiatief van toenmalig pastoor van Dijk, met de medewerking van de Zusters van Etten een meisjesschool opgericht. Een rooms-katholieke jongensschool vanuit de parochie kwam er pas in 1915 tot stand.

In Heusdenhout nam een aantal bewoners het initiatief tot de vorming van 'Het schoolfonds voor Heusdenhout'. Die stichting deed een aanvraag tot het bouwen en exploiteren van een lagere school. Het verzoek werd gehonoreerd. Zoals nog te lezen valt in de gevelsteen in het huidige gezondheidscentrum, de vroegere St. Annaschool, werd de eerste steen gelegd op 8 december 1922, zie foto.

Eerste schoolbestuur

Een eerder verzoek aan de gemeente voor het oprichten van een school voor lager onderwijs in Heusdenhout leverde niets op. Maar 'waar een wil is een weg' en het Schoolfonds van Heusdenhout kon aan de slag.

Het eerste bestuur werd gevormd door de heren, waarvan het hoofd op de foto is omkaderd:

Henricus Johannes Maria Kessel, zadelmaker.
1e kader van de linkerkant;

Johannes Godefridus van Eijl, landbouwer en oprichter,
2e kader vanaf de linkerkant;

Johannes Buijsters, landbouwer, deze ontbreekt op de foto;

Adrianus Antonius Oomen, landbouwer, 3e kader vanaf de linkerkant;

Cornelis Bernardus Oomens, aannemer van timmer- en meubelwerken, 4e kader vanaf de linkerkant.

Naast vier van de vijf bestuursleden op de foto staan vlnr: op de achterste rij:

Jan Bastiaansen;

Juffrouw Meeuwissen, onderwijzeres;

Joannes Baptist Keijzers, 1e hoofdonderwijzer van de St. Annaschool;

Juffrouw Kockelmann, onderwijzeres;

Een dochter van Anton Oomen; **Naantje Oomen**, dochter van Adrianus Oomen en Janus Oomen.

op de voorste rij zitten de dames:

Antonia Ansems, Echtgenote van Jan van Eijl;

Mevrouw Kessel, echtgenote van Harry Kessel en **Anna Maria Snoek**, echtgenote van Adrianus Oomen.

▲ St. Annaschool te Heusdenhout

▲ Onderwijs aan de Heusdenhoutse jeugd.

Meer informatie?

Mocht u nog een verhaal kennen uit het dorp Heusdenhout dat u graag aan anderen kenbaar wilt maken, neem dan contact op met info@breda-oost.nl of met telefoonnummer 076 5810024.

Meegeleverde foto's krijgt u na het scannen ongeschonden retour.

Werkgroep Heusdenhouts Historie

KABONK
OOK LEUK VOOR KINDEREN

zoekt jou!

HET GAAFSTE INDOOR SPEELPARADIJS VAN NEDERLAND!
Kabonk is een fantastische en kleurrijke plek waar je kan rennen, springen en klauteren! Op maar liefst zeven verdiepingen zijn beleven, spelen, ontdekken en lekker eten & drinken met elkaar verbonden!

Kabonk & Pannenkoekwaus
Breepark, Breda

OPROEPKRACHTEN | 0-20 VUR
Je bent binnen Kabonk én Pannenkoekwaus werkzaam. Je bent gastvrij en top met kinderen. Daarnaast hou je van afwisseling, kinderfeestjes begeleiden en horeca werkzaamheden.

KEUKEN | 20-40 VUR
Je bent onderdeel van het keukenteam, of stuurt het team aan. Bereiden van gerechten, producten inkopen en contact onderhouden met leveranciers zijn onderdeel van je dagelijkse werk. Je draait de daghoreca van Kabonk en Pannenkoekwaus!

ALLROUND MEDEWERKERS | 16-40 VUR
Op en top gastvrijheid! Je bent enthousiast en weet van aanpakken. Toezicht houden, de receptie beheren en kinderfeestjes begeleiden. Je draait je hand nergens voor om!

MEER WETEN OVER DE VACATURES OF METEEN SOLLICITEREN? GA SNEL NAAR WWW.KABONK.NL!

EINDE OEFENING?

▲ Leon Colbers & Brenda Roels.

Vier keer per jaar viel het bij u op de deurmat en kon u zich laven aan al het nieuws en ontwikkelingen uit uw eigen wijk. Maar het blad komt natuurlijk niet vanzelf in uw brievenbus terecht. Daar gaat heel wat aan vooraf. Vele wijkbewoners dragen, allemaal geheel vrijwillig, hun steentje bij aan de totstandkoming van het blad. Daarover schreven we ruim een jaar geleden onderstaand verhaal. Daarin namen we u mee in het proces van ingeving naar deurmat. Nu het uur U nadert tijd voor een update.

Redactie

Alles begint met een ingeving, idee, of suggestie. Regelmatig komt de redactie bij elkaar om ideeën uit te wisselen. Op dit moment bestaat de redactie uit twee personen, Leon en Brenda. Als hoofdredacteur en contactpersoon van het blad, heeft Leon vaak al een en ander aangereikt gekregen van mensen/organisaties uit de buurt.

Samen brainstormen we over mogelijke onderwerpen en verdelen we de taken. Waar nodig vragen we onze fotografe Els om een passende foto te maken voor bij een artikel.

Brenda: Ik vind dit een hele leuke manier om betrokken te zijn bij de wijk waarin ik woon. Je ontmoet bijzondere mensen, komt op allerlei verschillende plekken, hoort

prachtige verhalen en bent op een positieve manier bezig met wat er speelt in je eigen leefomgeving. Schrijven heb ik altijd leuk gevonden. Als meisje schreef ik graag verhalen en ook in mijn werk mag ik graag stukjes schrijven. Onze vergaderingen verlopen altijd gezellig, gemoedelijk en doelgericht, want aan langdradige vergaderingen hebben we allebei een hekel.

Leon: Toen er in onze achtertuin in de Kwekerijstraat een biomassacentrale gepland werd, kwam ik erachter

‘Je ontmoet bijzondere mensen, komt op allerlei verschillende plekken, hoort prachtige verhalen en bent op een positieve manier bezig met wat er speelt in je eigen leefomgeving.’

Brenda Roels

dat er eigenlijk geen medium was om met de wijk te communiceren. Vandaar de ingeving om in 2013 met Brabantpark Nieuws te starten. Daar kwam later Heusdenhout bij waar al veel langer een blad bestond. Vanuit mijn professie vind ik het superleuk om echt iets goeds neer te zetten voor onze wijken. Het is prachtig om te zien hoe iedereen zich belangeloos inzet en om al die inzet als hoofdredacteur aan elkaar te smeden. In de ruim acht jaar dat ik dit nu doe ben ik heel wat meer te weten gekomen over de wijk waar ik al 25 jaar woon. Met 15.000 inwoners is het gewoon een onuitputtelijke bron van prachtige verhalen.

Als artikelen geschreven zijn worden ze vaak gecorrigeerd door een tweetal correctoren Anthony en Saskia. Zij helpen om de fouten eruit te halen die je als schrijver op een gegeven moment niet meer ziet.

▲ Het geheime recept voor een creatief proces is een rustige werkomgeving, goede muziek en lekkere koffie.

Opmaak en drukken

Alle verhalen, foto's en advertenties die worden aangeleverd, worden gebundeld en op een professionele manier geordend. Dat is de taak van Marcus, die dat in nauw overleg met Leon doet.

Marcus: "Een goed wijkblad opzetten is veel ingewikkelder dan voor een professionele opdrachtgever een magazine uitwerken. Toch is dat laatste het niveau wat ik nastreef: een goed professioneel blad voor de wijk. Ik vind het een mooie taak om met de gegeven beelden en teksten aan de slag te gaan en de informatie op zo'n manier te presenteren dat het aanzet tot lezen. Vanuit een professionele blik kijken hoe een beeld een tekst kan ondersteunen en hoe ik alles in balans kan brengen zodat je het blad in één keer uit kunt lezen. Daarnaast is het een mooie aanvulling op mijn dagelijkse werk voor grote commerciële bedrijven om ook iets te kunnen doen voor een lokaal initiatief als dit".

Verspreiding en bezorging

Leen: "Meer dan 23 jaar geleden ben ik begonnen met de distributie van Heusdenhout Nieuws. Vanuit de wijkraad werd het wijkblad opgericht en ik heb me toen aangemeld om de hele bezorging te regelen. Ik ben naar het stadskantoor gegaan om aantallen per straat uit te zoeken en van daaruit heb ik lijsten opgesteld. De bezorgers die zich aangemeld hadden kregen zo allemaal een stuk van de wijk. Een aantal jaren terug ben ik dat ook voor Brabantpark gaan doen, nadat Sonny me erop attendeerde.

Daardoor staat mijn hal nu helemaal vol als er weer een nieuw blad uit komt. Hele lijsten, tel ik uit per bezorger, als dat klaarstaat komen ze hun stapel halen.

Dus dan heb ik zestien mensen over de vloer. Ik vind dit erg leuk om te doen, het contact met de mensen, het bijhouden van wijzigingen in straten en aantallen huizen, dat controleer ik allemaal.

En als je aan het bezorgen bent kom je ook in contact met mensen. Mensen reageren positief, het krantje is weer schitterend, dan ben ik trots. Reservebezorgers zijn wel hard nodig. Het lukt tot nu toe redelijk, maar hulp kunnen we wel gebruiken".

Als Leen alles uitgeteld heeft dan gaan onze bezorgers op pad. Eén van deze vrijwilligers is Anny van Bijsterveldt. Ze woont sinds 2004 in Brabantpark. Het is een heerlijke wijk om in te wonen, vindt ze. De diversiteit van mensen, de vele kinderen, ze wil hier graag iets voor betekenen. Jarenlang was ze actief voor de wijkraad in Brabantpark, die in 2019 ophield te bestaan. In het verspreiden van het wijkblad heeft ze een mooie invulling gevonden om iets voor de wijk te kunnen betekenen. Samen met haar man Peter gaat ze een paar keer per jaar op pad met haar gevulde tassen. Lopend of met de fiets brengen ze het blad bij de mensen thuis. "Het kost maar een paar uurtjes, die je zelf over verschillende dagen kunt verdelen", vertelt Anny, "en het is heerlijk om te doen".

Onze financiers

Ondanks alle inzet van de vrijwilligers, kan het blad niet bestaan zonder financiële middelen. De kosten die we maken om het blad te laten drukken in een oplage van 8000 stuks zijn niet gering.

Gelukkig kunnen we steeds meer rekenen op een trouwe groep adverteerders. Ook het ondernemersplatform LINK700, waarin ondernemers uit Brabantpark en Heusdenhout zich hebben verenigd, draagt financieel bij aan het bestaan van het blad. En dan zijn er nog de incidentele of structurele giften van onze lezers. Door al deze hulp kunnen we Brabantpark en Heusdenhout Nieuws iedere keer weer bij u op de koffietafel krijgen en daar hopen we nog lang mee door te gaan.

Onze toekomst

Hoewel er veel mensen betrokken zijn is er wel nog hulp nodig. Te beginnen met onze Leen, die gaat met zijn 78 lentes uiteraard stug door, maar maakt zich toch zorgen over hoe het moet als hij het niet meer kan. Leen zou het fijn vinden als er iemand zou weten hoe alles werkt. "Als me iets overkomt dan is het fijn om een ondersteuning te hebben. Het is niet moeilijk, maar je moet het wel even weten". Vandaar de oproep, wie zou Leen kunnen ondersteunen?

UPDATE

Goed nieuws: Er zijn inmiddels gegadigden die Leen willen helpen.

Naast Leen zijn we als redactie ook op zoek naar een redacteur die plezier heeft in schrijven. Brenda en Leon houden van aanpakken en we krijgen zeker al hulp van mensen zoals Wim en Frans, maar weer een derde persoon zou na het wegvallen van Ton prettig zijn.

UPDATE

Slecht nieuws: We hebben niemand kunnen vinden die mee wil schrijven aan het blad.

Tot slot...

Per 2022 zoeken we een hoofdredacteur, want als alles volgens plan verloopt emigreert Leon namelijk per februari 2022 naar Italië. Hij gaat daar nabij de stad Spoleto in Umbrië samen met zijn man een agriturismo opzetten. Met een goede internetverbinding kan hij zijn bedrijf Forcez BV van daaruit prima runnen, maar het hoofdredacteurschap van het wijkblad wordt een beetje vreemd als hij eenmaal gesetteld is. De eerste periode wil hij dat best wel doen, maar het zou praktischer zijn als hij iemand in kan werken en het stokje over kan dragen.

UPDATE

Goed en slecht nieuws: Februari werd mei, maar Leon is inmiddels verhuisd naar Italië. Sinds september beschikt hij pas over vast internet. De eerste prioriteit is voor hem nu zijn zaak verder leiden en uiteraard het landgoed runnen. Daarbij is er geen ruimte meer voor het hoofdredacteurschap of het schrijven van artikelen. Druk krijgen van mensen die verwachten dat er een wijkblad komt, dat kan er echt niet bij.

Indien Brabantpark & Heusdenhout een wijkblad wil behouden dan zijn er mensen nodig die opstaan om het werk voort te zetten. Vijf personen op 15.000 inwoners, dat moet toch mogelijk zijn?

Hoe verder?

De Stichting achter het wijkblad is financieel gezond. Er is een goed gevulde kas en het blad kan zichzelf bedruipen met advertentie-inkomsten. Daarnaast draagt het ondernemersplatform bij om in moeilijke tijden het blad er doorheen te slepen, ondernemers te verbinden, posters te betalen voor een Sinterklaascomité of andere kleine wijkgerelateerde activiteiten te ondersteunen.

Voor de Stichting en het bijbehorende ondernemersplatform zijn minimaal drie bestuursleden nodig.

Het wijkblad kan niet zonder hoofdredacteur. Hier gaat tijd in zitten. Een dag of twee per kwartaal ben je al gauw zoet.

Dat staat los van het benaderen van adverteerders, de hele structuur ligt er, maar ook dat kost tijd. Een middag per kwartaal ben je wel bezig.

Redactieleden, om het blad te vullen zijn er schrijvers nodig. Als er voldoende mensen zijn die één artikel schrijven, dan hoeft dit niet meer dan een halve dag per kwartaal te kosten.

Opmaak, die kan Forcez BV voorlopig blijven doen, maar wie weet is er in de toekomst iemand die goed met Indesign overweg kan en ook dat op wil pakken.

FEESTJE!?

Bij "De Druiventros" zit je goed.

U Reserveert tijdig uw dranken, etc. komt het halen of wij brengen het. rekent af wat verbruikt is.

Wij hebben een totaal pakket:
Bier (krat/fust), frisdrank, wijn en sterke drank

123 .NL
FEESTJE
UW FEESTJE ONZE ZORGEN!

WWW.DRUIVENTROS.COM

De Druiventros-123feestje Hoogeind 6 4817 EM Breda 076-5210026
www.druiventros.com Info@druiventros.com www.123feestje.nl Info@123feestje.nl

AANBIEDING

VERHUUR

COLOFON

Brabantpark & Heusdenhout Nieuws is een uitgave van Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost en wordt vier keer per jaar gratis huis-aan-huis verspreid in de wijken Brabantpark en Heusdenhout.

Oplage:
8.000 exemplaren

Hoofdredactie:
Leon Colbers

Redactie:
Leon Colbers, Brenda Roels, Cynthia Pallandt, redigeerwerk Anthony Oonincx, Saskia van der Weide, fotografie Els van Genugten en bijdragen van Wim Joosen e.a.

Bezorging
Leen de Bruijn en vele vrijwilligers.

Vormgeving:
Forcez B.V.
Leon Colbers & Marcus Braun
www.forcez.nl

Redactie en Advertentieverkoop:
Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost
Tel. 076 - 51 54 658 *(Bij voorkeur contact per mail)*
E-mail: info@breda-oost.nl
www.breda-oost.nl

Het blad verschijnt drie weken na de deadline. De verspreidingsdata kunnen wel eens iets afwijken: het blad wordt geheel gemaakt en bezorgd door vrijwilligers. We hopen op uw begrip hiervoor. U kunt uw kopij aanleveren via info@breda-oost.nl.

Overname van (delen van) artikelen is mogelijk, na vooraf overleg met – en uitdrukkelijke toestemming van – de hoofdredacteur en met bronvermelding.

De inhoud van Brabantpark en Heusdenhout Nieuws is met zorg samengesteld. Desondanks zijn fouten of omissies mogelijk. Uitgever en redactie zijn niet aansprakelijk voor eventuele hieruit voortvloeiende schade.

doornbosfysio.nl

Rug- of nekpijn?
**WIJ HELPEN U
SNEL VAN UW
KLACHTEN AF**

Maak vandaag
nog een afspraak
via 076 5720057!

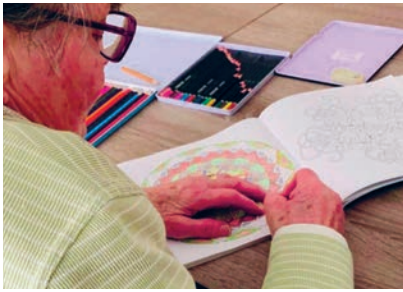
doornbos fysio
centrum van aandacht.

GLYNT
SWISS FORMULA

Knip@Knap

BISSCHOPHOEVE 24
076-5810049
WWW.KNIPENKNAPBREDANL

Ma	12.00-18.00
Di	09.00-18.00
Wo	09.00-18.00
Do	09.00-18.00
Vr	09.00-18.00
Za	09.00-16.00

ZINVOLLE DAGBESTEDING DE LEYSTROOM

DE DAGBESTEDING BIEDT
UITKOMST ALS U OP ZOEK
BENT NAAR MEER STRUCTUUR
VAN DE DAG EN ZINVOLLE
DAGINVULLING IN EEN
HUISELIJKE SFEER

ONZE BEVLOGEN MEDEWERKERS
ZORGEN VOOR EEN GEVARIEERD
PROGRAMMA DIE PASSEN BIJ
UW PERSOONLIJKE WENSEN,
IDEEËN EN BEHOEFTE

Wilt u graag thuis blijven wonen, maar zou graag wat meer onder de mensen willen zijn? En vindt u het fijn om samen met anderen aan activiteiten mee te doen? Kom kennis maken met Dagbesteding De Leystroom. Neem contact op met afdeling Cliëntenadvies tel. 076 - 522 51 50 of stuur een e-mail naar clienentadvies@affy-leystroom.nl.

De Leystroom

Zorg voor elkaar

LAGE KANT 60, BREDA. WWW.SAMENKLEURRIJK.NL

JOUW ORTHODONTIST IN BREDA

- De nieuwste en modernste orthopraktijk van Breda
- Iedere patiënt telt, geen massa behandelingen
- Ook voor de onzichtbare beugel, de invisalign
- Bellen of mailen is meteen een afspraak
- Zes afzonderlijke behandelkamers
- Overdekte fietsenstalling
- Persoonlijk advies
- Gratis parkeren

botte
orthodontist

P. OTTE, ORTHODONTIST
SINT IGNATIUSSTRAAT 291
4817 KK BREDA

☎ 076-514 99 33
✉ RECEPTIE@ORTHODONTISTBREDA.NL
🌐 WWW.ORTHODONTISTBREDA.NL